

Vedlegg

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Energi og miljøkomiteen Stortinget
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
19/4222-

Dato

6 DES 2019

**Svar på representantforslag 13 S (2019-2020) fra
stortingsrepresentantene Lars Haltbrekken, Petter Eide, Mona Fagerås,
Freddy André Øvstegård og Arne Nævra om forbud mot fluorsmøring**

Jeg viser til brev fra energi- og miljøkomiteen av 26. november 2019 vedlagt representantforslag 13 S (2019-2020), med forslag om forbud mot fluorsmøring.

Forslagsstillerne ber om at regjeringen tar flere grep for å stoppe bruken av fluorholdig skismøring, og fremmer flere konkrete forslag til tiltak.

Forslagsstillerne ber om at regjeringen innfører et forbud mot bruk av fluorholdig skismøring ved alle skiarrangement i Norge, også internasjonale renn.

Til dette forslaget viser jeg til at Norges skiforbund vedtok i fjor et fluorforbud i klassene til og med 16 år. Det internasjonale skiforbundet (FIS) har nylig bestemt at det skal være forbudt å bruke fluorholdig skismøring på alle deres renn. FIS sitt forbud vil derfor medføre at bruk av fluorholdig skismøring nå blir forbudt i deres renn, i Norge og i utlandet allerede fra neste sesong.

Forslagsstillerne ber videre regjeringen arbeide for at det innføres et internasjonalt forbud mot produksjon og bruk av fluorholdig skismøring.

Regjeringen jobber allerede aktivt for å forby bruken av fluorstoffer (såkalte perfluorerte stoffer eller PFASer) i mange forskjellige produkttyper. Norge har jobbet sammen med andre europeiske land i over ti år for å forby forskjellige PFASer i Europa og globalt gjennom EU/EØS-regelverk og globale konvensjoner. Mange av disse stoffene transporteres til Norge

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Tone Lindstad
22 24 58 34

fra andre land gjennom hav- og luftstrømmer, og derfor er det nødvendig å innføre globale forbud mot produksjon, bruk og omsetning av disse stoffene i alle produkttyper. Mange PFASer er allerede forbudt eller strengt regulert i globale og europeiske regelverk, mens andre stoffer jobber vi fremdeles med å forby.

De internasjonale forbudene mot PFASer vil også gjelde for bruken av disse stoffene i produksjon og bruk av skismøring. I tillegg vil det medføre et forbud mot bruk av disse stoffene i alle andre produkttyper. Eksempler på andre produkttyper der PFASer ofte blir brukt er tekstiler, kosmetikk, maling, matvareemballasje og slipp-belegg i kjeler og stekepanner.

Sammen med tyske myndigheter står Norge bak det europeiske forbudet mot fluorstoffet PFOA (C8), som blant annet har blitt brukt i skismøring. Dette har dannet grunnlaget for et globalt forbud. I tillegg jobber flere land med å innføre reguleringer for forskjellige andre fluorstoffer, blant annet forbud mot andre langkjedete PFASer (C9-C14) for å unngå at de tas i bruk som erstatning for PFOA.

Norske forslag om europeisk og globalt forbud mot et annet fluorstoff, C6-forbindelsen PFHxS behandles nå. Vi er også bekymret for de enda kortere perfluorerte kjedene, og jobber for reguleringer av PFBS (C4 stoff). I den senere tid har det vært enda større fokus internasjonalt på å få forrang i dette arbeidet og Norge skal, sammen med Nederland og andre EU-land, utrede grunnlaget for et europeisk forbud mot PFASer generelt.

Forslagsstillerne ber også regjeringen, inntil et forbud mot fluorholdig skismøring er på plass, sørge for skikkelig faremerking på skismøring som inneholder fluor.

Regjeringen deler representantens ønske om å sørge for at forbrukerne gjøres kjent med produkters farer for helse og miljøet. Den som produserer eller selger farlige produkter har allerede i dag en plikt til å gi tilstrekkelig og relevant informasjon slik at forbrukeren settes i stand til å vurdere og sikre seg mot fare ved bruk av produktene. Dette følger av produktkontrollloven § 3.

Det europeiske regelverket for klassifisering, merking og emballering av farlige stoffer (CLP) inneholder i dag regler for faremerking av produkter som skismøring. Fluorstoffene som det finnes mye av i glider og annen type skismøring i dag, er av typen perfluorerte alkaner. Kunnskapen om helse- og miljøeffekter er ikke god nok i dag til å kunne foreslå faremerking av skismøringen for disse stoffene. Enkelte av stoffene som gjenfinnes i skismøring er imidlertid fareklassifisert. Mengdene helsefaremerkede stoffer som inngår i skismøringsproduktene er likevel så lave at det ikke utløser krav om faremerking av produktene.

Skismøring er ofte merket med at den inneholder fluor, og jeg vil oppfordre forbrukere til unngå å velge slike produkter. I 2018 innførte Svanemerket miljøkrav for skismøring som gjelder for gliderprodukter for alle typer ski og brett beregnet for bruk på snø. Et av kriteriene

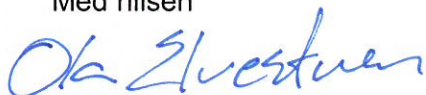
er at glideren skal være helt fluorfri, og målsetningen er å stimulere til erstatning av lavfluor gliderprodukter med fluorfrie gliderprodukter. For å være på den sikre siden kan forbrukere derfor velge Svanemerket skismøring som er garantert fri for fluor.

Forslagsstillerne ber til sist regjeringen sørge for at det stilles krav til produsenter av skismøring om å bevise smøringens ufarlighet for menneskers helse og for miljøet før det blir tillatt å ta den i bruk.

Det er produsentenes ansvar å sørge for at produktene de selger er trygge for menneskers helse og for miljøet. Produktkontrollen fastslår at den som produserer og omsetter produkter som kan medføre fare for helse og miljø "skal vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å forebygge og begrense slik virkning". I tillegg krever det europeiske kjemikalierregelverket REACH at blant annet produsenter av skismøring skal vite og dokumentere hva de lager, omsetter og bruker av kjemikalier. REACH-regelverket krever også at produsentene dokumenterer trygg produksjon og bruk.

Jeg synes det er svært viktig med oppmerksomhet rundt farene ved utstrakt bruk av fluorstoffer i forbrukerprodukter. Denne regjeringen har jobbet aktivt for å styrke regelverkene som regulerer bruken av fluorstoffer og andre miljøgifter, og vi vil fortsette å prioritere dette viktige arbeidet.

Med hilsen

Ola Elvestuen